

LERUM
mer än du tror

ARBETSORDNING FÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE

Typ av styrdokument	Arbetsordning
Datum för fastställande	1992-01-28, senast reviderad 2015-12-18
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Datum för revidering	
Dokumentansvarig	Utveckling, administrativa enheten
Diarienummer	KS12.211

Innehåll

Antalet ledamöter	4
Kommunfullmäktiges presidium.....	4
Dag och plats för sammanträdena	5
Annonsering inför ett kommunfullmäktigemöte.....	5
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde.....	5
Ärenden och handlingar till sammanträdena	6
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare.....	6
Placeringsordning	7
Upprop.....	7
Protokolljusterare	7
Turordning för handläggning av ärendena.....	7
Yttranderätt vid sammanträdena	8
Talarordning och ordningen vid sammanträdena	9
Yrkanden	9
Deltagande i beslut	9
Omröstningar	10
Motioner.....	10
Företagens initiativrätt.....	11
Interpellationer	11
Frågor	12
Allmänhetens frågestund.....	12
Beredning av ärenden.....	13
Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning.....	13
Valberedning.....	13
Justering av protokollet	13
Reservation.....	14
Expediering och publicering	14

Antalet ledamöter (5 kap. 1 – 3 §§ KL)

1 § Fullmäktige har 51 ledamöter.

Kommunfullmäktiges presidium (5 kap. 6 § KL)

2 § De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer kommunfullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör kommunfullmäktiges presidium. Presidievalen ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång. Presidiet väljs för kommunfullmäktiges löpande mandatperiod.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån som ordföranden anser att det behövs.

Kommunfullmäktiges presidium ansvarar för att:

- Leda utvecklingen av kommunfullmäktiges arbete och arbetssätt
- Bevaka utvecklingen av demokratin och medborgarinflytandet och föreslå åtgärder som anses nödvändiga med anledning av denna
- Årligen lägga fram förslag till årsplan för kommunfullmäktige och dess beredningsorgan
- Utöva tolkningsföreträde gällande hur den politiska organisationen är tänkt att fungera
- Fånga upp och hantera frågor som hindrar den politiska organisationen att fungera som avsetts samt föreslå åtgärder som anses nödvändiga med anledning av detta
- Säkerställa att de förtroendevalda får nödvändig kompetensutveckling
- Kontinuerligt följa upp och göra regelbundna avstämningar med de olika politiska organen
- Bereda de förtroendevalda revisorernas budget

Kommunfullmäktiges presidium är en beredning. Presidiet har rätt att väcka ärenden som hör till presidiets ansvarsområde i kommunfullmäktige.

3 § Till dess att presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i kommunfullmäktige längst oavbruten tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång oavbruten tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör kommunfullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Dag och plats för sammanträdena (5 kap. 7, 8 och 10 §§ KL)

5 § För varje år bestämmer kommunfullmäktige dag för sammanträdena. Ordförande bestämmer efter samråd med vice ordförandena vilken tid respektive sammanträde ska börja.

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda kommunfullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

6 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

7 § Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

8 § Kommunfullmäktige sammanträder på Dergårdsteatern i Lerum. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Annonsering inför ett kommunfullmäktigemöte (5 kap. 10 § KL)

9 § Kommunfullmäktige beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering av sammanträdet ska ske. Annonseringen i ortstidning/ortstidningar ska omfatta tid och plats för sammanträdet, samt minst ett urval av ärenden från föredragningslistan som är av allmänt intresse eller större vikt. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats och i sociala medier.

Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningen/ortstidningarna.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

10 § Om kommunfullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan kommunfullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Kommunfullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. Om kommunfullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

11 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när kommunfullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

12 § Kommunstyrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar skickas digitalt.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör finnas tillgängliga för samtliga ledamöter och ersättare vid det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-17 §§ KL)

13 § En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till kommunfullmäktiges sekreterare, som kallar in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Om tiden medger det, ska ersättaren även kallas skriftligt.

14 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

En ledamot är skyldig att anmäla till kommunfullmäktiges sekreterare om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

15 § Det som sagts om ledamot i 13 och 14 §§ gäller också för ersättare, som kallas till tjänstgöring.

16 § Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående ärende. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Placeringsordning

17 § Om inte kommunfullmäktige beslutar annat bestämmer ordföranden, efter samråd med vice ordförandena, placeringsordningen för kommunfullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som har rätt att delta i kommunfullmäktiges överläggningar.

Upprop

18 § I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop. Det sker i första hand med stöd av en voteringsanläggning. I andra hand sker upprop enligt uppropslista.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot och tjänstgörande ersättare får inte annat än tillfälligtvis lämna sin plats.

När ledamot, tjänstgörande ersättare eller övrig ersättare lämnar ej avslutat sammanträde ska han/hon anmäla detta till presidiet. Ordföranden beslutar då, om ersättare ska inträda.

Protokolljusterare (5 kap 61 § KL)

19 § Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 18 §, väljer kommunfullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

20 § Kommunfullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Ordföranden, efter samråd med vice ordförandena, kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Kommunfullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena (4 kap 18 § första stycket och 19 §, 5 kap. 21, 22, 31, 53 och 56 §§ KL)

21 § Rätt att delta i överläggningen har

- Ordföranden och vice ordförandena i kommunstyrelsen eller i en nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs
- Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när kommunfullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt
- Ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret
- Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när kommunfullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

22 § Kommunens revisorer får delta i överläggningen när kommunfullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när kommunfullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

23 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, beredningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om kommunfullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

24 § Kommundirektör får delta i överläggningen i alla ärenden.

Kommunfullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

25 § Den som har rätt att delta i kommunfullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad. Undantag från denna ordning kan göras i särskilda fall, till exempel då det anses lämpligt att kommunstyrelsens ordförande föredrar ett ärende samt i budgetdebatt.

Den som har rätt att delta i kommunfullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst en minut för en replik med anledning av vad en talare anfört.

Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs. Den replikerade talaren har rätt till motreplik på högst en minut. Ytterligare replikväxling får ej förekomma. Replik får ej komma före eget anförande. Ordföranden får dock medge undantag.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från talaren ordet. I övriga fall får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

26 § När kommunfullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras, läggas till eller återtas, om inte kommunfullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut (4 kap 20 § första stycket KL)

27 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunfullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar (4 kap 20 § andra stycket, 5 kap 42-44 och 46 §§ KL samt 2 § lag (1992:339) om proportionella valsätt)

28 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden vid behov av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs i första hand genom att ledamöterna avger sina röster med en voteringsanläggning. I andra hand genomförs omröstningarna genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppslagslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag.

Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

29 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner (5 kap. 23 § 2 p KL)

30 § En motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunfullmäktiges sekreterare eller vid ett sammanträde med kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige behandlar bara motioner som inlämnats senast två dagar före sammanträdet. Motioner inlämnade efter detta eller på sammanträdet behandlas vid nästkommande sammanträde.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. Vid båda tillfällena redovisas hur långt beredningen framskridit.

Medborgarförslag (5 kap. 23 § 5p KL)

31 § Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i kommunfullmäktige (medborgarförslag). Ett medborgarförslag

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att det lämnas in till medborgarkontoret/KomIn, eller vid ett sammanträde med kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige behandlar bara medborgarförslag som inlämnats senast två dagar före sammanträdet. Medborgarförslag inlämnade efter detta eller på sammanträdet behandlas vid nästkommande sammanträde.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i kommunfullmäktige om det ligger inom kommunfullmäktiges befogenhetsområde.

Kommunfullmäktige kan i vissa fall överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om kommunfullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i kommunfullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att kommunfullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Kommunstyrelsen ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Företagens initiativrätt (3 kap. 17 § och 5 kap. 23 § 6 p KL)

32 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL får väcka ärenden i kommunfullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldig att se till att kommunfullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer (5 kap. 49 – 53 §§ KL)

33 § En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunfullmäktiges sekreterare två arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen. Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret två dagar före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 §§ KL, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av kommunfullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot vid också vid det tillfället

Kommunstyrelsens ordförande får överlämna till honom/henne ställd interpellation till annan ledamot av kommunstyrelsen som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen. Ett sådant överlämnande förutsätter dock att ledamoten förklarar sig beredd att svara.

Vid besvarande av interpellation behöver inte mer än en tredjedel av kommunfullmäktiges ledamöter vara närvarande.

Frågor (5 kap. 54 – 56 §§ KL)

34 § En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den ska ges in till kommunfullmäktiges sekreterare två arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 31 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Allmänhetens frågestund (8 kap 20 § KL)

35 § Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid det sammanträde med fullmäktige då årsredovisningen behandlas.

I kungörelsen till detta sammanträde ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma. Uppgift om detta ska även annonseras i ortstidning(ar) och på kommunens webbplats.

Allmänhetens frågestund hålls innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar.

Beredning av ärenden (5 kap 26-34 §§ KL)

36 § Om kommunfullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige ska behandla ska beredas.

Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med kommunfullmäktige ska redovisas de kommunfullmäktigeärenden som kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut om beredning och remiss av sådana ärenden som fattats.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning (9 kap 17 § KL)

37 § Kommunfullmäktiges presidium bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning

38 § På det första sammanträdet med nyvalda kommunfullmäktige väljer kommunfullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av 5 ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer kommunfullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som kommunfullmäktige ska behandla med undantag av valen av kommunfullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Kommunfullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Ledamöter och ersättare i kommunens samtliga beredningar, undantaget valberedningen, och nämnder ska väljas av kommunfullmäktige för ett år i taget.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet (5 kap 61 och 62 §§ KL)

39 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Kommunfullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan kommunfullmäktige justerar den.

Reservation (4 kap 22 § KL)

40 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om kommunfullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser skall motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Expediering och publicering

41 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, beredningar, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar kommunfullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i kommunfullmäktiges namn, om inte kommunfullmäktige beslutar annat.

42 § Protokollet ska utöver de i 5 kap. 62 § KL uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats.

Denna arbetsordning träder i kraft den 1 januari 2016